

Črni petek

26. 11. 2018

Pretekli teden se je zaključil s črnim petkom (Black Friday). Dan, ki so ga z nestrpnostjo čakali tako prodajalci kot kupci širom sveta, je bil kot kaže rekorden. Prodaja preko spleta se je v ZDA v primerjavi z lanskim črnim petkom povečala za več kot 20 % in presegla 6 milijard dolarjev.

INDEKS	DONOSNOST V ZADNJEM TEDNU (16.11.2018-23.11.2018)*	DONOSNOST LETOS (31.12.2017- 23.11.2018)*
Svet - MSCI World*	-2,10%	+1,86%
ZDA - S&P 500*	-3,11%	+6,26%
Evropa - DJ STOXX 600*	-0,99%	-6,01%
Japonska - Topix*	-0,09%	-4,00%
Trgi v razvoju - MSCI Emerging markets*	-1,06%	-9,03%

* vključujoč bruto dividende, preračunano v EUR, vir: Bloomberg.

Poročilo Adobe Analytics, ki med drugimi spremlja transakcije kupcev v največjih spletnih trgovinah v ZDA, kaže, da je bila letos prvič v zgodovini več kot tretjina spletnih nakupov opravljena s pametnimi telefoni. Trgovci se namreč trudijo, da bi večino nakupov z računalnikov preusmerili na pametne telefone, saj tako ni potrebno, da potrošnik opravi nakup šele zvečer iz udobnega naslonjača, ampak denimo že kar na vlaku ali avtobusu na poti v službo. Še večja prodaja pa se pričakuje na spletni ponedeljek (Cyber Monday), ki bo predvidoma postal največji spletni nakupovalni dan v zgodovini ZDA po ustvarjenem prometu.

Izraz »Črni petek oziroma kar teden« pa bi lahko pripisali tudi borznemu trgovanju, saj se je sicer nekoliko krajši trgovalni teden zaradi praznikov končal z občutno nižjimi delniškimi tečaji. Statistiki so izračunali, da je bil to tretji najslabši borzni teden po letu 1939, v katerem Američani praznujejo zahvalni dan, kar pa sicer nima kakšne uporabne oziroma napovedne vrednosti. Vsi pomembnejši cenovni borzni indeksi v lokalnih valutah so tako letos padli v rdeče območje. Vlagateljem sive lase povzročajo pomisleki o zmožnosti ohranjanja visokih rasti tehnoloških podjetji, še vedno veliko neznank glede izstopa Združenega kraljestva iz

EU, trenja med EU in Italijo zaradi vprašljive vzdržnosti italijanskih javnih financ, trgovinska nesoglasja med največjima gospodarskima velesilama, ZDA in Kitajsko, in še bi lahko naštevali.

Korekcijo na trgih vrednostih papirjev lahko pripišemo tudi bolj normalnemu delovanju centralnih bank, predvsem ameriške, ki z dvigi obrestnih mer skrbi, da se ameriško gospodarstvo ne bi pregrelo. Takšno početje je zvezda stalnica relativno visokih gospodarskih rasti, marsikdo pa je v luči dolgoletnega kvantitativnega sproščanja pozabil, da praviloma primarni cilj centralnih bank ni skrb za rast tečajev vrednostih papirjev.

Vlagatelji, ki morda šele nekaj let neposredno ali posredno vlagajo v vrednostne papirje, so še toliko bolj negotovi, saj je bilo prejšnje leto nenavadno mirno. V letu 2017 smo tako lahko našeli le 8 dni, ko je splošni ameriški borzni indeks S&P 500 padel ali porasel za več kot 1 %. Letos je bilo takšnih dni že več kot 50, kar pa je v skladu z dolgoletnim povprečjem. S tega stališča je letošnje leto, sicer opazno zaznamovano z nihajnostjo delniških tečajev, veliko bolj normalno, kot je bilo leto 2017.

Prihodnosti se ne da napovedati, pa vendarle lahko dolgoročni vlagatelj marsikaj naredi sam. Recept za mirnejši spanec je ustrezna razpršitev premoženja, ki odraža naklonjenost do tveganja (osebne značilnosti vlagatelja) ter upošteva zmožnost sprejemanja tveganja (finančno stanje vlagatelja) in dolgoročne cilje (denimo varčevanje za šolanje otrok). Takšna strateška razporeditev premoženja omogoča, da v času korekcij delniških naložb ne prodajamo nepremišljeno in se s tem še bolj oddaljujemo od optimalne strateške razporeditve premoženja, ampak lahko s taktičnimi nakupi znova vzpostavimo optimalno strateško razporeditev finančnega premoženja.

[< NAZAJ](#)

Kategorije

[Analitski pregled](#)

[Borze v preteklem tednu](#)

[Naložbe vzajemnih skladov](#)

[Strategi v zadregi](#)

Avtor članka

Simon Logar, mag.

Direktor sektorja investicijskih skladov

VSI ČLANKI AVTORJA

